

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۵۲

برج

هو الحکیم-

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۵۳، «برج» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «برج» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «برج» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۵۳
ریشه	برج
تعداد تکرار	۷
تعداد مشتقات	۶
تعداد ریشه مرتبط	۵۸

فهرست مشتقات

۶. مُتَبَرِّجَاتٍ (۱)	۴. تَبَرَّجَنَ (۱)	۲. بُرُوجًا (۲)	۱. الْبُرُوجُ (۱)
	۵. تَبَرَّجَ (۱)	۳. بُرُوجٌ (۱)	

فهرست ریشه‌های مرتبط

۴۹. کود (۱)	۳۷. طوع (۲)	۲۵. رسل (۲)	۱۳. جعل (۳)	۱. اتی (۲)
۵۰. کون (۲)	۳۸. عفف (۱)	۲۶. رود (۲)	۱۴. جناح (۱)	۲. اللاتی (۱)
۵۱. لیس (۱)	۳۹. علم (۱)	۲۷. زکو (۲)	۱۵. جنح (۱)	۳. الله (۷)
۵۲. موت (۱)	۴۰. غیر (۱)	۲۸. زین (۲)	۱۶. جهل (۲)	۴. اله (۷)
۵۳. نسو (۱)	۴۱. فقه (۱)	۲۹. سرج (۱)	۱۷. حدث (۱)	۵. انن (۲)
۵۴. نظر (۱)	۴۲. قرر (۲)	۳۰. سمع (۱)	۱۸. حسن (۱)	۶. اهل (۲)
۵۵. نکح (۱)	۴۳. قعد (۱)	۳۱. سمو (۳)	۱۹. خیر (۱)	۷. اولاء (۱)
۵۶. نور (۱)	۴۴. قمر (۱)	۳۲. سوء (۱)	۲۰. درک (۱)	۸. اول (۲)
۵۷. وضع (۱)	۴۵. قول (۳)	۳۳. شید (۱)	۲۱. ذات (۱)	۹. برج (۲)
۵۸. وله (۷)	۴۶. قوم (۳)	۳۴. صلو (۲)	۲۲. ذهب (۲)	۱۰. برک (۱)
	۴۷. کلل (۱)	۳۵. صوب (۲)	۲۳. رجس (۲)	۱۱. بیت (۴)
	۴۸. کن (۲)	۳۶. طهر (۴)	۲۴. رجو (۱)	۱۲. ثوب (۱)

فهرست آیات

۱. {النساء - ۷۸} أَيْتَمًا تَكُونُوا يَدْرِكَكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشِيدَةٍ وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ فَمَا لَهُمْ لَوْلَا أَلَاءَ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا
۲. {الحجر - ۱۶} وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ
۳. {النور - ۶۰} وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ اللَّاتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ
۴. {الفرقان - ۶۱} تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا
۵. {الأحزاب - ۳۳} وَفَرَنْ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا
۶. {الأحزاب - ۳۳} وَفَرَنْ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا
۷. {البروج - ۱} وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ